

Europese Commissie
Directoraat-generaal Interne markt en
diensten
Rue de Spa 2
B-1000 BRUSSEL

Datum	6 april 2011	Contact	mw. mr. T.H.C. (Tineke) Donga- Freling
Ons kenmerk	B06042011SA	Telefoon	030-27 39 624
Onderwerp	Groenboek modernisering EU beleid overheidsopdrachten COM (2011) 15	E-mail	tdonga@vgn.nl

Geachte Commissie,

De Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) waardeert het zeer dat de Europese Commissie ook maatschappelijke organisaties in de Lidstaten in de gelegenheid stelt te reageren op het Groenboek betreffende de modernisering van het EU-beleid inzake overheidsopdrachten. Wij vinden het belangrijk onze opvattingen over Europese aanbestedingen voor de inkoop van zorg voor de kwetsbare groep van gehandicapten aan u kenbaar te maken. Vanuit ons standpunt, dat wij in deze brief zullen toelichten, pleiten wij voor het behoud van het onderscheid tussen A- en B-diensten. Mede aan de hand van onze visie kan uw commissie een juiste afweging maken welke onderdelen van de aanbestedingsrichtlijnen voor overheidsopdrachten gemoderniseerd en vereenvoudigd zouden kunnen worden.

De Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland is de branchevereniging in Nederland voor organisaties die professionele zorg en ondersteuning bieden aan mensen met een verstandelijke, lichamelijke, zintuiglijke en/of communicatieve handicap. Bij de VGN zijn 154 instellingen aangesloten die in 2009 zorg verlenen aan 155.523 cliënten waarvoor een budget beschikbaar is van € 6,4 miljard. De VGN streeft naar gunstige voorwaarden en een actieve belangenbehartiging op het vlak van financiering, wet- en regelgeving, werkgeverszaken en de inhoud van de zorg.

De vormen van zorg die onze instellingen verlenen wordt thans grotendeels gefinancierd vanuit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ). De AWBZ is een collectieve ziektekostenverzekering voor niet individueel verzekerbare ziektekostenrisico's. Op grond van de AWBZ hebben mensen met een handicap, een verzekerd recht.

De AWBZ verzekeraars, verantwoordelijk voor de inkoop van zorg voor de AWBZ verzekerden met een handicap, hebben deze inkoop opgedragen aan de zogeheten zorgkantoren. De Nederlandse overheid heeft echter het voornemen om het zorgstelsel voor de langdurige zorg vanaf 2013 te wijzigen. Deze voorgenomen stelselwijziging houdt in dat volwassenen met een handicap die niet verblijven in een instelling, hun individuele begeleiding en dagbesteding (extramurale zorg) niet meer op grond van de AWBZ verzekering krijgen. De gemeenten, als lagere overheid, zouden op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) voortaan verantwoordelijk gaan worden om voor deze volwassenen met een handicap voorzieningen te treffen.

Deze stelselwijziging omvat ook de overheveling van de extramurale en verblijfszorg als geheel voor jeugdigen met een lichte verstandelijke beperking naar die zelfde gemeenten onder de werking van de Wmo. Wij maken ons ernstig zorgen over die overheveling. Als die onverhoopt doorgaat, spelen in de context van die stelselwijziging, waarin de gemeente als lokale overheid een grote rol krijgt, voor ons de vragen uit het Groenboek. Als de inkoop van zorg voor genoemde doelgroepen van mensen met een handicap, niet op een passende wijze kan gebeuren, voorzien wij maatschappelijk ongewenste uitkomsten.

Standpunt VGN: noodzaak speciale regeling

De zorgbehoefte van veel gehandicapten is langdurig en levensbreed. Hiervoor is continuïteit van zorg vereist, alsook afstemming tussen de verschillende levensdomeinen. Het is dan naar onze mening ook nodig dat deze zorg, of deze nu komt vanuit het AWBZ domein, de Wmo en andere domeinen, geïntegreerd wordt aangeboden. Er zijn diverse doelgroepen van gehandicapten, waarvan een aantal met complexe zorgvragen. Hiervoor is specifieke deskundigheid nodig en moet maatwerk geleverd kunnen worden. De keuzevrijheid van de cliënt en zijn behoefte aan continuïteit, betekenen in de praktijk ook dat hij de zorg wil continueren bij zijn eigen zorgaanbieder. Dit alles staat haaks op een formele aanbestedingsprocedure. Deze bestaat immers uit een strak format. Hierdoor is de afstemming tussen zorgaanbieders (integrale zorg) alsook het doorlopend in gesprek blijven tussen inkoper en zorgaanbieder zowel tijdens als na de procedure niet mogelijk, terwijl dit alles uit oogpunt van goede zorg wel nodig is. Bovendien resulteert de aanbesteding er in de praktijk in dat er slechts één of enkele winnaars zijn, wat weer haaks staat op de keuzevrijheid van de cliënt. Onze visie is dan ook dat aanbesteding geen passend instrument is voor de inkoop van gehandicaptenzorg.

Het is in Nederland algemeen bekend dat de ervaringen bij de inkoop van huishoudelijke zorg door gemeenten in de thuiszorgsector tot forse maatschappelijke problemen hebben geleid. Veel gemeenten zijn intussen vanwege die problemen inmiddels afgestapt van de formele aanbestedingen.

Naar verwacht gaan gemeenten voor de inkoop van de over te hevelen extramurale AWBZ zorg (individuele begeleiding, dagbesteding en jeugdzorg), die overigens vergeleken met huishoudelijke zorg een stuk complexer is, evenmin formele aanbestedingen doen.

Daarvoor is naar onze mening in ieder geval nodig dat een eventuele modernisering of vereenvoudiging niet te weeg brengt dat het verlichte aanbestedingsregime, zoals dat thans geldt voor B- diensten, wordt opgeheven.

De inkoop van een aantal vormen van zorg voor mensen met een handicap, komt mogelijk onder de huidige richtlijnen onder het regime van B-diensten terecht. Hiervan uitgaande, is nog van belang te benadrukken dat de gehandicaptenzorg weinig grensoverschrijdend potentieel heeft. Zoals boven uiteengezet laat de gehandicaptenzorg zich typeren als langdurig met een integraal karakter. Ook al wordt de zorg geleverd vanuit verschillende financiers, laat de zorg voor mensen met een handicap die op maat moet zijn, zich niet eenvoudig splitsen in onderdelen die grensoverschrijdende zorg toelaat. Temeer daar goede communicatie met cliënten een essentieel onderdeel is van de zorgverlening. Taal en sociaal culturele kennis zijn daarin belangrijke factoren. Ook de benodigde samenhang met andere domeinen zoals onderwijs arbeid, vervoer en wonen, staan haaks op grensoverschrijdend potentieel. Dit betekent naar onze mening dat onder het huidig regime van de B-diensten en gelet op het geringe grensoverschrijdende potentieel, de gemeenten regelruimte hebben om geen Europese aanbestedingen uit te schrijven.

Met in achtneming van onze standpunten, geven wij u onderstaand antwoord op vraag 4 uit het Groenboek.

Antwoord op vraag 4 betreffende herbekijken onderscheid tussen A- en B- diensten

De VGN is van mening dat het onderscheid tussen A-en B-diensten, zoals dat is opgenomen is in de huidige richtlijnen moet worden gehandhaafd. Dit omdat wij bepleiten dat de inkoop van langdurige zorg voor mensen met een beperking op een bij die zorg passende wijze kan plaats vinden.

Administratieve lasten

Naast bovengenoemde inhoudelijke argumenten, betekenen aanbestedingen ook een forse administratieve lastendruk voor inschrijvers. De drempelwaarden voor diensten liggen vergeleken met die voor de bouwsector vrij laag. Daardoor komt een dienst naar onze mening veel te snel onder het aanbestedingsregime en worden de transactiekosten relatief hoog. De VGN bepleit bij u om de drempelwaarden te verhogen, om vermindering van de administratieve lastendruk te bereiken en daarmee kosten te besparen.

Met in achtneming van ons standpunt geven wij u onderstaand antwoord op vraag 6 uit het Groenboek.

pagina 4

ons kenmerk B06042011SA

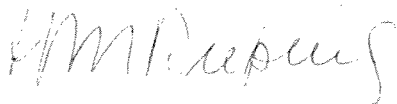
Antwoord op vraag 6 betreffende verhoging van de drempel voor de toepassing van de EU-richtlijnen.

De VGN is van mening dat de drempels voor diensten indien mogelijk verhoogd moeten worden met als doel de administratieve lasten voor zorginstellingen te beperken.

Tot slot

Wij hopen u met deze brief inzage te hebben gegeven waarom wij geen voorstander zijn van verplichte aanbestedingen voor de inkoop van zorg voor de kwetsbare groep van gehandicapten. Vanuit die visie hebben wij, voor zover de Europese richtlijnen dergelijke aanbestedingen niettemin voorschrijven, geantwoord. Vanzelfsprekend zijn wij bereid onze standpunten nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Mevrouw Prof. Dr. H.M. Dupuis
Voorzitter VGN

i.a.a.:

- Staatssecretaris van VWS, mw. drs. M.L.L.E. Veldhuizen van Zanten – Hyllner
- Minister van Economische zaken, Landbouw en Innovatie, dhr. drs. M.J.M. Verhagen